

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۵/۱۱

ش . ساپی

آیا شرق مولداوی نیز به سرنوشت اوکراین دچار می شود؟

طی چند هفته گذشته نام منطقه «ترانس نیستریا» در رسانه‌ها بسیار به چشم می‌خورد. این در حالی است که از آغاز عملیات نظامی روسیه در اوکراین بیش از دو ماه می‌گذرد و درگیری‌ها در این کشور صورت جدیدی به خود گرفته است. همزمان با این رویدادها، رسانه‌های خبری در روزهای اخیر از وقوع انفجارها و حملات تروریستی در منطقه یادشده خبر دادند، به طوری که حساسیت مسکو و کی‌یف به همراه هم پیمانان غربی‌اش به شدت برانگیخته شده است و هر یک مشغول به ارائه روایتی متفاوت از این وقایع شده‌اند.

*ترانس نیستریا کجاست؟

منطقه ترانس نیستریا یک نوار مرزی به وسعت کمی بیش از ۴ هزار کیلومتر مربع، در شرق مولداوی و در همسایگی اوکراین است که می‌خواهد به فدراسیون روسیه بپیوندد (مشابه آنچه مناطق «دونتسک» و «لوهانسک» در شرق اوکراین خواستارش بودند). این منطقه در سال ۱۹۹۰ میلادی اعلام استقلال کرد و پس از وقوع یک جنگ خونین داخلی سرانجام در سال ۱۹۹۲ میلادی جمهوری جدید خودخوانده‌ای را تشکیل داد، هر چند که این اقدام تاکنون از سوی هیچیک از اعضای سازمان ملل متحد به رسمیت شناخته نشده است و این منطقه عملاً همچنان بخشی از خاک مولداوی محسوب می‌شود.

*ماجرا از چه زمانی آغاز شد؟

پیشتر و در اوایل ماه جاری، اظهارات یک فرمانده ارشد روسی درباره این منطقه خبرساز شد. این فرمانده اعلام کرده بود که هدف جدید مسکو به دست گرفتن کنترل جنوب اوکراین است که به مسکو اجازه دسترسی به منطقه ترانس نیستریا، به عنوان منطقه‌ای خودمختار و حامی روسیه در مولداوی را خواهد داد.

مولداوی در همین رابطه سفیر روسیه را فراخواند و نگرانی خود را نسبت به اظهارات این مقام نظامی روس اعلام کرد.

*علت اصلی این اظهارات چه چیزی می‌تواند باشد؟

سخنان فرمانده ارشد روسیه در راستای سیاست‌های مسکو در قبال مناطق شرقی اوکراین (دونتسک و لوهانسک) مطرح شده است. همانطور که در بالا یاد شد، منطقه ترانس نیستریا شباهت‌های اساسی با جمهوری‌های تازه تشکیل شده در شرق اوکراین دارد.

مسکو یکی از عوامل اصلی آغاز عملیات نظامی روسیه در اوکراین را سیاست‌های نئونازیستی دولت کی‌یف و نسل‌کشی‌هایش در مناطق شرقی اوکراین که عمدتاً روس زبان هستند، معرفی کرده بود. غرب نیز از همین عوامل برای تحریک

مسکو در آغاز عملیاتش سوءاستفاده کرد. اکنون نیز وقوع انفجارها و حملات تروریستی در ترانس نیستریا خیرساز شده و مقامات این منطقه انگشت اتهام را به سوی کی‌یف نشانه رفته‌اند.

* غرب چگونه موجبات تحریک روسیه را فراهم کرده است؟

علاوه بر مورد یادشده در بالا، بحث گسترش ناتو به سمت شرق اروپا نیز از خطوط قرمز کرملین بود. مسئله عضویت اوکراین در این ائتلاف نظامی آتش تحریکات را شعله‌ورتر ساخت. اخیراً نیز مسئله پیوستن فنلاند و سوئد نیز به این ائتلاف مطرح شده است که طبیعتاً تنش‌ها را دو چندان خواهد کرد.

همچنین همزمان با آغاز درگیری‌ها در اوکراین، کشورهای غربی و در رأس آنها آمریکا شروع به ارسال تسلیحات سبک و سنگین به کی‌یف نمودند. غربی‌ها سلاح و تجهیزات خاصی را به اوکراین ارسال کردند، مانند موشک‌های دوش پرتاب «استینگر» (موشکی مؤثر که کارایی خود را در جنگ شوروی با افغانستان نیز ثابت کرده بود) جهت هدف گرفتن بالگردها و جنگنده‌های روسی و موشک دوش پرتاب ضد تانک «جاولین» که می‌تواند تانک‌های روسی «تی-۷۲» (را به راحتی منهدم کند. ارسال پهپادهای «بیرقدار» ساخت ترکیه نیز که خود عضو ناتو است، نباید فراموش شود.

غربی‌ها حتی به این موارد هم بسنده نکرده و همزمان مزدوران خود برای جنگیدن در اوکراین به این کشور اعزام کردند. خبر کشته شدن یک نظامی آمریکایی در اوکراین بر صدر اخبار هفته‌های اخیر بود.

کمک‌های اطلاعاتی و لجستیکی آمریکا و غربی‌ها نیز که اگر چه در ظاهر تکذیب می‌شوند، بر دامنه تحریکات و درگیری‌ها در اوکراین افزوده است. روزنامه آمریکایی «نیویورک تایمز» گزارش‌هایی در این باره منتشر کرد که نشان می‌دهد آمریکا به ارتش اوکراین در موارد مختلف کمک کرده است، از جمله در هدف قرار دادن فرماندهان روسی حاضر در عملیات نظامی، هدف قرار دادن رزمناو روسی «مسکوا» در دریای سیاه و...

غرب با استفاده از این اقدامات توانسته است اوکراین را در برابر روسیه در موقعیتی قرار دهد که به نوعی موازنه قوا ایجاد شود. فرسایشی شدن جنگ و ادامه یافتن درگیری‌ها مسئله‌ای است که زمینه را برای مقاصد بعدی هموار می‌کند.

* سناریو بعدی غربی‌ها برای ادامه تحریکات بر ضد مسکو چیست؟

روسیه در هفته‌های اخیر تمرکز خود را بر شرق و جنوب اوکراین گذاشته است و نوار ساحلی اوکراین با دریای سیاه و تصرف شهرهای مهم این منطقه را در برنامه دارد. همچنین مقامات روسی اعلام کرده‌اند که با تصرف جنوب اوکراین، برای همیشه در آنجا خواهند ماند.

اکنون این احتمال می‌رود که به دلیل تحریکات مشابهی که غرب پیشتر در قبال دونتسک و لوهانسک انجام داده بود، درگیری‌ها به ترانس نیستریا هم گسترش یابد و این همان چیزی است که آمریکا و دولت‌های غربی به دنبالش هستند، یعنی باز کردن پای کشوری ثالث به درگیری‌ها و کشور قربانی این سیاست مولداوی است.

وزارت دفاع مولداوی اعلام کرده است که هیچ خطری از جانب روسیه «کیشینا» را تهدید نمی‌کند. در عین حال رئیس جمهور این کشور گفته است که کشورش خود را برای سناریوهایی بدبینانه در خصوص تشدید ناآرامی‌ها در ارتباط با جنگ اوکراین آماده می‌کند.

* سمت و سوی درگیری‌ها به کدام مسیر خواهد رفت؟

در حقیقت آمریکا و هم‌پیمانان غربی‌اش در اوکراین مشغول انجام یک جنگ هیبریدی هستند. جنگی که عملیات‌های اطلاعاتی و روانی در آن نقشی عمده دارد. مطابق آنچه از رویکردها و سیاست‌های واشنگتن در این مسئله قابل مشاهده است، آمریکا به دنبال تحریک هر چه بیشتر روسیه در استفاده از سلاح هسته‌ای است و برای این مسئله به شدت برنامه‌ریزی کرده است. باز کردن پای مولداوی در درگیری‌ها نیز در همین راستا تفسیر می‌شود.

مسکو البته بارها و بارها تاکید کرده است که نیازی به استفاده از سلاح هسته‌ای در درگیری‌ها در اوکراین ندارد، اما همزمان وزارت خارجه روسیه اعلام کرده که غرب نباید خطرات فزاینده ناشی از درگیری هسته‌ای بر سر اوکراین را دست کم بگیرد.

«ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه نیز به غربی‌ها هشدار داده که در هر صورت هر گونه دخالت در درگیری‌ها پاسخ مسکو برق‌آسا خواهد بود.

تقابل آمریکا با روسیه مسئله‌ای نیست که در دولت «جو بایدن» رئیس جمهور کنونی آمریکا شروع شده باشد. نگاهی به وقایع ۲۰ سال اخیر در اوکراین، از انقلاب مخملی سال ۲۰۰۴ گرفته تا اعتراضات سال ۲۰۱۴ و الحاق کریمه به روسیه تا اوضاع کنونی، همگی حکایت از سیاستی ریشه دار دارد که مدت‌هاست برایش برنامه‌ریزی شده است.

خبرگزاری مهر، گروه بین‌الملل – محمدرضا الکائی

د پانوی شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکني د لیکنيزې بنې پاروالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ